

OPPGAVE 1

Differensiallignungen er gitt av

$$F_k + F_r = Ma = M \frac{d^2x}{dt^2}$$

Fjærkrafta er $\bar{F}_k = -Kx$ og demningskrafta er $\bar{F}_r = -R \frac{dx}{dt}$. Dette gir totalt

$$M \frac{d^2x}{dt^2} + R \frac{dx}{dt} + Kx = 0$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} + 2\gamma \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = 0.$$

$$\omega_0 = \sqrt{\frac{K}{M}}$$

$$\gamma = \frac{R}{2M}$$

Den generelle løsnung på denne er

$$x(t) = A e^{-\gamma t} \cos(\omega t + \delta)$$

$$\omega = \sqrt{\omega_0^2 - \gamma^2}$$

A og δ er konstanter som avhenger av startbetingelsene

Potensiell energi i systemet er gitt av

$$E_0 = \frac{1}{2} K x(t)^2 + \frac{1}{2} M v(t)^2$$

$$v(0) = 0 \quad \text{gir}$$

$$E_0 = \frac{1}{2} K x_0^2 = \frac{1}{2} K x(0)^2$$

$$x_0 = \sqrt{\frac{2E_0}{K}}$$

∴ Vi starter med et utsving x_0 og null hastighet når $t=0$. Det gir

$$x_0 = A \cos \delta$$

$$v_0 = -A \omega \sin \delta - \gamma A \cos \delta = 0$$

$$\Rightarrow \tan \delta = -\frac{\gamma}{\omega}, \quad A = \frac{x_0}{\cos \delta} = x_0 \sqrt{1 + \frac{\gamma^2}{\omega^2}}$$

b) Den totale energien er gitt av

$$\begin{aligned} E &= \bar{E}_{\text{pot}} + \bar{E}_{\text{kin}} = \frac{1}{2} k x(t)^2 + \frac{1}{2} M v(t)^2 \\ &= \frac{1}{2} k A^2 e^{-2\gamma t} \cos^2(\omega t + \delta) + \frac{1}{2} M A^2 e^{-2\gamma t} (\omega \sin(\omega t + \delta) - \gamma \cos(\omega t + \delta))^2 \end{aligned}$$

Siden det er oppgitt at vi bare skal beholde δ i eksponentialuttrykk
fjernes dette til

$$E = \frac{1}{2} k A^2 e^{-2\gamma t} \cos^2(\omega t + \delta) + \frac{1}{2} M A^2 e^{-2\gamma t} \omega_0^2 \sin^2(\omega t + \delta)$$

Her har vi brukt at $\omega = \sqrt{\omega_0^2 - \gamma^2}$

og vi har sett bort fra δ . Egentlig kunne vi også stryke δ dersom vi antar at startbetingelsene er som under a), der $\delta \sim \gamma$, men dette er ikke nødvendig og resultatet gjelder for alle startbetingelser.

Vi får derfor siden $M\omega_0^2 = k$

$$E = \frac{1}{2} k A^2 (\sin^2(\omega t + \delta) + \cos^2(\omega t + \delta)) e^{-2\gamma t}$$

$$\underline{E = E_0 e^{-2\gamma t}}$$

Energien blir konstant bli derfor

$$\bar{E} = \frac{1}{2\gamma}$$

Med de oppgitte tallverdier får

$$\underline{E = 1,25 \cdot e^{-5 \cdot 2 \cdot 0,5}} = \underline{0,102 \text{ J}}$$

c)

Startbetingelsene bli her at $x_0 = 0$ og $v_0 \neq 0$ mai $t = 0$. Dette gir da siden den generelle løsningen for systemet er, requet i for det øyeblikk kassa treffer bakken

$$x(t) = A e^{-\gamma t} \cos(\omega t + \delta)$$

Dette gir

$$x_0 = 0 = A \cos \delta \quad \Rightarrow \quad \delta = \pi/2$$

$$t=0 \rightarrow v_0 = \dot{x} = A(-\omega \sin \delta - \gamma \cos \delta)$$

$$v_0 = -A\omega \cdot 1$$

$$A = -v_0/\omega$$

☞ Løsningen bli derfor

$$x(t) = \frac{v_0}{\omega} e^{-\gamma t} \cos(\omega t + \pi/2)$$

$$= \frac{v_0}{\omega} e^{-\gamma t} \sin \omega t$$

Pos x er requet nedover.

Dette gir til slutt en akselerasjon

$$\ddot{x} = \frac{v_0}{\omega} \left((-\omega^2 + \gamma^2) \sin \omega t - 2\gamma\omega \cos \omega t \right) e^{-\gamma t}$$

d)

OPPGAVE 2

$$a) \quad \bar{J} = -\lambda \frac{dT}{dx} \cdot A$$

λ : varmeledningskoeffisient, $\frac{dT}{dx}$: Temp. gradient
 A : Tverrsnittsareal for varmestrommen

Vi har en stasjonær tilstand uten konveksjon dersom vi har en gass/væske mellom to horisontale plater og der $T_{top} > T_{bunn}$

b) Varmestrommen i ~~et~~ nederste lag er gitt av

$$\bar{J} = -\lambda_2 \frac{T_0 - T}{b_2} \cdot A$$

og i øverste skikt

$$\bar{J} = -\lambda_1 \frac{T - T_g}{b_1} \cdot A$$

Disse må være like ved stasjonære forhold

$$\Rightarrow \lambda_2 \frac{T_0 - T}{b_2} = \lambda_1 \frac{T - T_g}{b_1}$$

$$T \left(\frac{\lambda_1}{b_1} + \frac{\lambda_2}{b_2} \right) = T_0 \frac{\lambda_2}{b_2} + T_g \frac{\lambda_1}{b_1}$$

$$T = \frac{T_0 \frac{\lambda_2}{b_2} + T_g \frac{\lambda_1}{b_1}}{\frac{\lambda_1}{b_1} + \frac{\lambda_2}{b_2}}$$

og dermed \bar{J}

$$\bar{J} = A \cdot \frac{\lambda_1}{b_1} \left(T - T_g \right) = \frac{\lambda_1}{b_1} \left(\frac{T_0 \frac{\lambda_2}{b_2} + T_g \frac{\lambda_1}{b_1}}{\frac{\lambda_1}{b_1} + \frac{\lambda_2}{b_2}} - T_g \right) A$$

Som gir

$$\bar{J} = A \frac{\bar{T}_0 - \bar{T}_g}{\frac{b_1}{\lambda_1} + \frac{b_2}{\lambda_2}}$$

c) For varmeovergang gjelder

$$\bar{J} = h \cdot \Delta T \cdot A = h(\bar{T}_g - \bar{T}_e) A$$

Detta gir

$$\bar{T}_g - \bar{T}_e = \frac{\bar{J}}{hA} = \frac{440}{8 \cdot 6} = 9,2 \text{ C}$$

$$\underline{\underline{\bar{T}_g = 34,2 \text{ C}}}$$

d) Her kan vi skrive med svaret direkte

$$\bar{J} = A \cdot \frac{\bar{T}_k - \bar{T}_g}{\frac{b_f}{\lambda_f} + \frac{b_{s/2}}{\lambda_s}}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \bar{T}_k - \bar{T}_g &= \frac{\bar{J}}{A} \cdot \left(\frac{b_f}{\lambda_f} + \frac{b_{s/2}}{\lambda_s} \right) \\ &= \frac{440}{6} \left(\frac{0,01}{0,8} + \frac{0,02}{4,5} \right) = 1,9 \text{ C} \end{aligned}$$

Detta gir

$$\underline{\underline{\bar{T}_k = \bar{T}_g + 1,9 = 34,2 + 1,9 = 36,1 \text{ C}}}$$

Varmetapet nedover mot bakken er gitt av

$$\bar{J} = A \cdot \frac{\bar{T}_k - \bar{T}_0}{\frac{b_s}{\lambda_s} + \frac{b_p}{\lambda_p} + \frac{b_b}{\lambda_b}} = 6 \cdot \frac{36,1 - 5}{\frac{0,02}{1,5} + \frac{0,05}{0,04} + \frac{0,1}{1,7}} = 149,4 \text{ W}$$

5

Med 10 cm polystyren fās

$$\bar{J} = 6 \cdot \frac{36,1 - 5}{\frac{0,02}{1,5} + \frac{0,1}{0,04} + \frac{0,1}{1,7}} = 72,5 \text{ W}$$

Besparelsen i varmetap: $\Delta J = 68,6 \text{ W}$

Besparelsen i antall kwh

$$\underline{\underline{\Delta W}} = \Delta J \cdot 24 \cdot 365 \cdot \frac{9}{12} = \underline{\underline{450,7 \text{ kwh}}}$$

OPPGAVE 3

a) Indusert spenning er gitt av

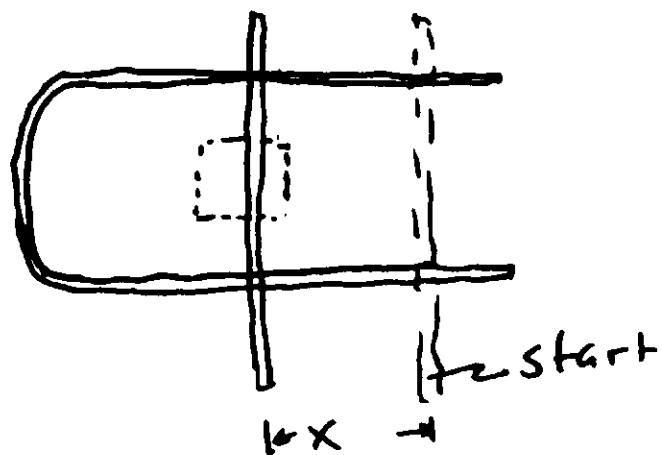
$$\xi = - \frac{d\phi}{dt}$$

Vi må dele tidsintervallet i 3 deler.

1) $0 \leq t < 1$ sek

$$\phi = B a^2 \quad \frac{d\phi}{dt} = 0 \quad \xi = 0$$

2) $1 \leq t < 2$ sek

$$x = vt$$

$$\phi = B \cdot a (a + b - vt)$$

$$\underline{\underline{\xi}} = - \frac{d\phi}{dt} = \underline{\underline{B \cdot a v}} = 0,2 \cdot 0,1 \cdot 0,1 = \underline{\underline{2 \cdot 10^{-3} V}}$$

Retning \downarrow

3) $2 \leq t < 3$ sek

$$\phi = 0, \quad \frac{d\phi}{dt} = 0 \quad \xi = 0$$

b) Strømmen i sløyfa bli:

$$I = \frac{\xi}{R} = \frac{2 \cdot 10^{-3}}{1} = 2 \cdot 10^{-3} A$$

Generelt har vi

$$\vec{F} = I(\vec{l} \times \vec{B})$$

Størrelsen på krafta bli her

$$\underline{F} = 2 \cdot 10^{-3} \cdot 0,1 \cdot 0,2 = \underline{4 \cdot 10^{-5} \text{ N}}$$

Retningen på krafta: Mot bevegelsen.

c) Vi tenker oss skiva delt inn i eker
En stav/ekte som beveger seg i et
magnetfelt B med lengde a får
en induert ems slik som vist under

$$a) \quad \mathcal{E} = B \cdot a \cdot v$$

Strømmen i eken er gitt av $I = \frac{\mathcal{E}}{R}$

Utenfor magnetfeltet sprer strømmen
seg ut slik at den effektive
motstanden blir lik motstanden i
det området der vi har magnetfelt

$$R = \rho \cdot \frac{L}{A} = \rho \cdot \frac{a}{d \cdot a} = \frac{\rho}{d}$$

$$\text{og } I = \frac{B a v d}{\rho}$$

Detta gir en kraft $\vec{F} = B \cdot I \cdot a = B^2 a^2 v d / \rho$

Nå er $v = \omega \cdot x$ og dreiemomentet fra
bremsekraften bli:

$$\underline{\underline{\Gamma = F \cdot x = \frac{\omega}{\rho} a^2 x^2 B^2 d}}$$